

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Vniversis Tam Ecclesiasticis quàm secularibus Principibus Alamanniae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

Suppanis fidelitatis iuramenta recepit, & eos de feudis suis solemniter juxta imperij consuetudinem investivit. Ne igitur, si finem expectaveritis, veritatem negetis & *Nescio vos* cum fatuis virginibus audiatis, *proveniatis* Regem ipsum obsequio, & eum recipientes in Regem, auxilium ei tam utile quam efficac impendatis. Alioquin, dextra Domini faciente virtutem, Rex ipse promotionis suæ recipiet incrementum, & in proximo monarchiam imperij obtinebit; sed vobis in nullo tenebitur, & nos vobis minus reputabimus debitores. Cùm autem venerabilibus fratribus nostris Ferrariensi, Papiensi, & Placentino Episcopis, quibus etiam venerabilem fratrem nostrum Mantuanum Episcopum sociamus, pro eo quod quæ in nostra præsentia constitutus à nobis audivit vobis poterit viva voce referre, negotium istud apud nos injunxerimus procurandum, volumus & mandamus ut per eos nobis plenius respondere curetis. Datum Anagninæ 111. Idus Decembris.

E I S D E M.

Epist. 93.

Cùm per venerabiles fratres nostros Ferrariensem, Papiensem, & Placentinum Episcopos super facto imperij vos nuper duxerimus consulendos, quia de negotio ipso non eratis ad plenum instructi, minus sufficienter & plenè per eosdem nobis Episcopos respondistis. Ut igitur ex iis quæ acta sunt hætenus plenius formetis animi vestri motum & propositum vestrum melius nobis exponere valeatis, per litteras generales totam seriem hujus facti, quam scire vos expedit, vobis duximus exponendam. Ideoque universitatem vestram monemus attentius & per apostolica vobis scripta mandamus quatenus cum prædictis Episcopis, quibus etiam venerabilem fratrem nostrum Mantuanum Episcopum duximus sociandum, utpote qui quæ à nobis audivit vobis plenius poterit viva voce referre, cùm ab eis fueritis evocati, ad diem & locum quem vobis præfixerint accedentes, auxilium & consilium vestrum per eos & litteras vestras nobis plenius exponatis. Datum Anagninæ ut supra.

FERRARIENSI, PAPIENSI,
Placentino, & Mantuano Episcopis.

Epist. 94.

Cùm per vos, fratres Ferrariensis, Papiensis, & Placentine, venerabiles fratres nostros Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates & alios Ecclesiarum Prælatos, Rectores quoque, Potestates, Consules, Marchiones, Comites, & alios nobiles Lombardiæ super facto imperij duxerimus consulendos &c. in eundem ferè modum usque exponendam. Quia verò tu, frater Mantuane, quæ à nobis audisti eis poteris viva voce referre, fraternitati vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus prædictos omnes ad locum idoneum convocetis; ubi præsentatis eis majoribus litteris & perlectis, tenorem earum ipsis diligentius exponatis, exigentes ab eis ut non solum consilium nobis tribuant, sed auxilium & favorem impendant, & super utroque per suas nos redant litteras & nuntios certiores. Vos quoque per litteras vestras responsiones eorum no-

bis plenius intimetis. Datum ut supra.

POTESTATI ET CONSILIARIIS
Mediolanensibus.

Epist. 95.

Nlli constantiam vestram & industriam novissemus, potuissemus non immeritò commoveri quòd super facto imperij, de quo tam vos quam alios Lombardos nuper duximus consulendos, ita summotenus & superficite tenus respondistis ut videremini aliud sapere quam quod hætenus vos novimus sapuisse. Meminimus enim, nec credidimus vos oblitos, qualiter olim pro carissimo in Christo filio nostro illustri Rege Ottone in Romanorum Imperatorem electo per litteras vestras, quarum inscriptum vobis sub bulla nostra mittimus interclusum, preces humiles porrexistis, inclitæ recordationis Henrici Ducis Saxonie patris ejus beneficia recolentes. Sanè cùm consuetudinis vestræ fuerit ut quod fortiter inchoastis, fortius compleretis, miraremur non modicum si in ea promotione Regis ipsius tepuissetis in aliquo vel proposito mutassetis, quoniam fortitudinis vestræ constantiæ plurimum mutabilitatis hujusmodi levitas derogaret. Monemus igitur discretionem vestram & exhortamur attentius & per apostolica vobis scripta mandamus quatenus sicut de vestra devotione confidimus, & vos de nostra dilectione speratis, non recedatis à constantia mentis vestræ, sed in bono proposito persistentes, in colloquio ad quod per venerabiles fratres nostros Ferrariensem, Mantuanum, Papiensem, & Placentinum Episcopos vos & Lombardos alios convocari mandamus, tale dare consilium & auxilium promittere procuretis quòd ceteri exemplo vestro ad devotionem Regis ipsius fortius inducantur, & consilium suum ex vestra responsione formantes polliceantur auxilium opportunum. Nec trepidetis ubi non est de cetero trepidandum, cùm ipsius Regis promotio optatum jugiter recipiat incrementum. Datum ut supra.

VNIVERSAM TAM ECCLESIASTICIS
quam secularibus Principibus Alamanniæ.

Epist. 96.

Quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, & divinæ voluntatis propositum quidam tunc amplius promovent dum illud se credunt fortius impedire, quosdam iniquitatis filios & falsitatis amicos, qui per mendacia concinnata divinæ dispositionis arbitrium in promotione carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi retardare volebant, permisit Dominus in mendacio publicè deprehendi; ut cùm mendaces apparerent in uno, demererentur in ceteris mendaciis suis fidem, nec favorem, quem mentiando saltem indicare volebant, apud veritatis filios obtinerent. Ecce etenim ei qui quos amat arguit & castigat gratiarum exolvimus actiones quòd visitans visitavit nos & secundum multitudinem miserationum suarum nos propitius castigavit, sed morti non tradidit; immo qui percusserat, jam sanavit, & nostris contritionibus alligatis, plenius nos restituit sanitati. Crediderant autem quidam ex infirmitate nostra se nocendi mat-

riam assumpsisse, ac nos mortuos mentientes, confinxerunt etiam quod nobis alius fuerat substitutus; quem, ut eorum crederetur amplius falsitati, vocare pro sua voluntate Clementem; cui etiam eudentes novam bullam & litteras componentes, substitutionem illius nisi sunt per Theutoniam divulgare. Sed benedictus Dominus Deus noster, quoniam non nobis sed sibi potius iniquitas est mentita, & qui paraverant proximo suo foveam, ipsi absque illo inciderunt in eam. Iam enim manifestatur illorum malitia & iniquitas publicator qui contra Regem eundem sub fratrum nostrorum & contra venerabilem fratrem nostrum Maguntinum Archiepiscopum sub nostro nomine litteras in falsitatis fabricarunt, sic nocere volentes illi ut nobis impingeretur vitium falsitatis. Cum igitur mendaces huiusmodi aperte toties sint mentiti & toties in sua testimonium falsitatis litteris falsis usi, monemus universitatem vestram & exhortamur in Domino & per apostolica vobis scripta mandamus quatenus si similia forsitan confingant de cetero, non credatis, nec moveamini per sermonem aut epistolam tamquam missam sub nostro nomine ad credendum quod usque adeo finis in proposito nostro leve ut quod mature disponimus leviter revocemus. Datum Anagninæ Idibus Decembris.

ILLVSTRI REGI DANORVM.

Epist. 97.

Sicut sibi spiritualis & materialis gladius mutuatur mutua subventionis auxilium, & vicissim communicant vires suas, ut defectus suos ope vicaria suppleant, & uterque alterius perficiat imperfectum, decet etiam ut sibi ad invicem suffragentur, & apud eos qui gladium spiritualem non timent, jus ipsius armis gladius materialis alleget, & spiritualis temporali, cum necesse fuerit, auctoritatis sue robur impendat, & tribuat super iis quæ minus essent valida sine ipso valorem. Cum igitur carissimus in Christo filius noster illustris Rex Otto in Romanorum Imperatorem electus & fratres ipsius quasdam conventiones tecum iniisse noscantur & litteris propriis roborasse, ut dispositioni regie auctoritas pontificalis accedat, conventiones ipsas, sicut ad honorem tam Ecclesie quam imperij & utriusque partis utilitatem providè facta sunt & ab utraque parte sponte recepta, auctoritate apostolica confirmamus &c. Nulli &c. Datum Anagninæ xv. Kal. Ianuarij.

In eundem modum nobili viro Langravio Turingia usque electus quasdam conventiones &c. usque quam imperij & ipsius Regis utilitatem & tuam providentiam facta sunt &c. usque in finem. Datum Anagninæ 11. Idus Decembris.

NOBILI VIRO DVCI SAXONIÆ.

Epist. 98.

Cum finem rerum providentia metiatur, & extendat sapiens sua considerationis aciem ad futura, miramur non modicum & movemur quod cum te virum esse noverimus exercitatum in temporalibus & in aliis circumspexitum, in facto imperij caligare videris & finem ejus improvidus expectare. Sanè cum Suevia Dux Philippus propter impedimenta quæ in lit-

Tom. I.

teris generalibus universis Principibus destinatis nos meminimus expressisse nec possit nec debeat ad imperij monarchiam pervenire, jugiterque deficiat in se ipso, & pars ejus de die in diem amplius infirmetur, carissimus autem in Christo filius noster illustris Rex Otto in Romanorum Imperatorem electus vir sit industrius & idoneus ad imperium obtinendum, fiatque jugiter in se ipso robustior & roboretur quotidie regnum ejus, non debuera tamdiu incumbere baculo arundinico, qui manum perforat innitens, sed illi potius adharere columnæ quæ in petra soliditate firmata nec pluviarum umbres, nec impetus fluminum, aut ventorum formidabit impulsus. Cum enim Dominus quod de ipsius Regis promotione disposuerat ab æterno jam inceperit temporaliter explicare, ac beneplacitum suum certis ex quadam parte indicis revelarit, cujusdam fatuitatis est species divinæ velle dispositioni resistere ac ejus omnipotentia obviare. Ecquid igitur expectas adhuc, & non prævenis in benedictione dulcedinis Regem ipsum, ut cum coronam acceperit de lapide pretioso, circa te regie benevolentia dona diffundat & magnificet & inter se honorantes honoret? Sanè prudentiam tuam non credimus ignorare quod si ultimus ad fidelitatem ejus venire volueris & post ceteros ejus gratiam obtinere, aut nullum aut difficilem invenies apud ipsum accessum, nec volet forsitan te rogatus recipere quem tu non recipis cum rogaris. Audisse namque te credimus ex evangelica lectione quod virgines quæ tunc tandem oleum emere voluerunt cum sponso fuerat occurrendum, quia cum aliis intrantibus ad nuptias non intraverunt, Nescio vos audire meruerint novissimè venientes, & clausa janua, omnis eis fuerit præclusus ingressus. Ne igitur nobilitati tuæ simile sic contingat, monemus & exhortamur attentius, consulimus, & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus omni mora & difficultate cessante ad ejusdem Regis fidelitatem accedas, & sic ejus obsequiis te adicias ut dilationem temporis fideli auxilio redimas, & devotionis constantia moræ dispendia recompenses; sciturus quod si nunc saltem audias & exaudias vocem nostram & consiliis acquiescas, apud Regem ipsum interponemus efficaciter partes nostras ut te in gratiam regalem admittat & inter eos qui ei à principio astiterunt honoret. Datum Anagninæ Idibus Decembris.

In eundem modum Bertoldo Duci Zavingia, Duci Moravia, Comiti Barenfi, Duci Austria, Duci Bavaria, Marchioni orientali, ita quod unicuique seorsim.

DVCI BRABANTIÆ.

Miramur non modicum & movemur si pro te ac in te illud probabile improbatum & generale illud exceptionem reciperet specialem quo diligere dicitur qui est pater. Ecce etenim carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum, nobilis mulieris filia tua sponsum, generum immo ea media natum tuum, in eo articulo reliquisse refereris cui eum sine te non de-

A A a a ij

Epist. 99.

Vide supra
epist. 66.